

Zpět na seznam knih

Obsah ukázky

Věnování

Příběh této knihy

O knize

Jak se potkali Básník a Fotograf

Ukázky z knihy

Hradčany

Železniční most

Booklet k CD

Recenze

Věnování

„Milý Pavle,

je tomu pět let, co jsi náhle odešel na panáka do restaurantu ‚Modré nebe‘ mimo Prahu 1, a tak dovol, abych Ti při této příležitosti konečně věnoval tuto nádhernou knížku, o které jsme oba tak dlouho snili.“

Tvůj fotograf Miloš

Příběh této knihy

Miloš Schmiedberger

Můj svět je Praha 1. Bydlím tady od narození a pohledem do OP to je pomalu sedmdesát let. Adresa Revoluční č. p. 18 se nezměnila. Dříve jsem tu bydlel s rodiči a dnes díky pochopení italského majitele pana Zannoniho mám v tomto domě ateliér, kde se snažím připomínat si, že jsem stále fotograf a ne nádeník svého účtu v bance...

Když jsem 8. září 2010 vyrazil na toulku Prahou vyzbrojen milovaným Nikonem s tím, že streetfoto bude zajisté úspěšné, netušil jsem, jak smutný den to bude. Na Staroměstském náměstí probíhal pietní akt za mrtvé hokejisty a já se věnoval svíčkám a atmosféře samé. Vedle mě stála skupinka mladých a z jejich debaty jsem zaslechl: „Hele Jano, umřel ten Vrba, textař, co psal pro Gotta.“ „Hele, neke, von byl přece mladej, neé ...“

Cesta za snem se uzavřela. Kniha fotografií a Pavlových textů, která se rodila podle toho, co se nám podařilo momentálně vypít na různých večírcích či oslavách, se rozplynula jako led v Tullamorce před posledním lokem. Šoural jsem se směrem ke Karlovu mostu a přemýšlel nad zloduchem osudem. Proč právě on? Fotil jsem vše zajímavé i nezajímavé, prošel jsem Nerudovkou na Hrad a po Zámeckých schodech zpátky na Staromák. Díval jsem se na roztékající se svíčky zabodané do stoleté dlažby, které se tvářily jako ty ostny špiček Týna, o kterých Pavel tak často v knize píše.

Královská cesta Pavla Vrby skončila.

V hostinci U Tygra jsem následně v myšlenkách mnohokrát oživoval témata s Pavlem a dospěl jsem k závěru, že největší inspirací pro to, co vydat, byla Praha ve fotografii a básničkách,

povídkách nebo textech, nebo jak to vlastně Pavel nazval ani nevím. Pavel říkal: „Mám něco napsané, ale někdy v roce 1991 to vyšlo. Ovšem, nějak ne zrovna šťastně. Tak to předěláme a doplníš to fotkama a tak. A bude to, jo? Praha, Kampa, Malá strana, Nerudovka... Přece ta tvoje královská cesta, ne? A máme to.“

Jak šel čas tak jsem se na Lávce účastnil několika křtů knížek Pavla Vrby, které se svým tvůrčím týmem připravovala k vydání Maruška Vrbová, a při té příležitosti šla s ní řeč nad vínem stejnou rychlostí jako s Pavlem.

Rok sem rok tam neznamenal nic. Ale na podzim 2015 slovo dalo slovo a s Maruškou, řečenou Bystrou, jak jí říkával Pavel a dodnes říká Miloš Skalka, jsem se pustil do hledání textů, knížek a myšlenek, jak na to. Za vydatného přispění realizačního týmu Vrbová, Černá, Marková-Sluková jsem brzy měl pohromadě všechny podklady a honička za fotografiemi začala...

Tuto knížku věnuji všem, kteří milují toulky Prahou a mají rádi poezii Pavla Vrby ať už v písňových textech, básničkách nebo poetických prózách...

Zkrácený úvod knížky Moje Praha

[Zpět na začátek ukázky](#)

O knize

Daniela Mrázková

teoretička a kritička umělecké fotografie

zakladatelka fotografické soutěže Czech Press Foto

„...Dovolte mi citovat legendu české fotografie Josefa Sudka, který na téma fotografování Prahy kdysi řekl: „Heleďte se, s Prahou je to tak ... ta ještě uživí fotografů na metrčky. Na metrčky, víte? A každý ji bude vidět po svém. Vono je v ní asi něco zakletého, že vždycky o něco zakopnete. Chodíte dlouho okolo, nevidíte nic, ale najednou se vám rozsvítí! Buď v hlavě, nebo v tý Praze. To já nevím, ale něco tam najednou začnete vidět, co jste předtím neviděli...“

Tolik básník Prahy Sudek. Nu a Miloš Schmiedberger, který rovněž jako Sudek – ale i jako Pavel Vrba – léta žije v samém srdci Prahy, je také znovu a znovu překvapován a okouzlován její proměnlivou podobou, ve fotografii zvláště závislou na počasí, ročním období, části dne, světle, ale i stavu duše...

Ta Schmiedbergerova Praha je samozřejmě jiná, než ta Sudkova – „vidí ji po svém“. Je ale, stejně jako ta Sudkova, velmi osobní, velmi citová, velmi romantická. A co je hlavní: Miloš Schmiedberger ji umí zateplit lidmi. Což Sudek nečinil. V jeho snímcích žije Praha a Pražané i návštěvníci hlavního města v nádherné symbióze. Přesněji – v básnivé symbióze.

A pakliže jsem ve vztahu k fotografii a fotografovi knihy uvedla citát, dovolte mi i citát ve vztahu k textu a básníku knihy. Tentokrát nejde o svérázný citát klasika, ale o výstižný citát prachobyčejného člověka z doby, kdy Pavel Vrba ještě pracoval jako konstruktér ve Výzkumném ústavu obráběcích strojů a obrábění v pražských Vysočanech. Můj někdejší manžel přišel domů, jako už několikrát předtím, se slovy: „Představ si, že Pavel má už zase pěkněj průšvih. Místo aby rýsoval, psal na výkres verše!“ Dámy a pánové řekněte sami – nebylo to báječně romantické...?“

Proslov na křtu knížky Moje Praha

[Zpět na začátek ukázky](#)

Jak se potkali Básník a Fotograf

Miloš Skalka

...Léta se potkávali v ulicích a nálevnách pražského Starého Města a Malé Strany. Piják života, dnů a nocí, textující básník, umělec renesančního rozletu, milovník rychle mizejících zákoutí překotně se proměňujícího města a jeden z posledních bohémů staré školy Pavel Vrba (1938 – 2011). A umělecký fotograf a fotoreportér Miloš Schmiedberger (1947), který v letech 1968 až 1990 působil ve Filmovém studiu Barrandov.

Nostalgie, mozaika doby, láska k Praze v jejích nekonečných proměnách. Každodenní zázraky, které chodec milovaným městem objevuje...

Básník se toulal Prahou a spolu s milovanými nápoji se vpíjel do její krásy a spanilosti, často notně omšelé, o to však přitažlivější. A pak své dojmy chrlil doslova o překot do klasického psacího stroje. Na žlutý papír. Nebo že by zežloutnul s přibývajícímí lety? Stejnými cestami pak chodil i Fotograf, koukal do hledáčku svého fotoaparátu a fotil myšlenky Pavla Vrby. Tak, jak si je zaznamenával do mozkových závitů – notně neutříděné – během vzájemných setkání...

O společné knížce začali Básník a Fotograf snít, mluvit a pít někdy v roce 2008, tři roky před Básníkovou nečekanou smrtí. Utvrdili se v tom, že jejich společnou láskou je Praha 1 a že své milované milence chtějí složit líbeznou poklonu... Definitivně si plácli na Štědrý den roku 2010 ve vyhlášeném staropražském restaurantu U Golema na Josefově, v Maiselově ulici. Ale než došlo k následné a rukou dáním dohodnuté literárně-fotografické spolupráci, básník si klidně umřel.

Naštěstí jeho žena Marie, zvaná Bystrá, která se stejnou péčí, s níž opečovávala básníkův život, se stará o jeho literární odkaz, pečlivě vybrala a soustředila všechny dostupné Básníkovy texty na dané téma. A Fotograf nově dofotil to, co mu v pomyslné fotografické brašně chybělo. Magická zákoutí Vltavy, Železniční most, původně jednokolejný, který propojuje vltavské břehy pod Vyšehradem se Smíchovem, Královskou cestu, kudy vedly korunovační cesty českých králů... Básník a Fotograf se tedy potkávají tak, jak si kdysi U Golema slíbili. A na společné cestě je provází jejich společná láska. Praha magická...

Zkrácená předmluva knížky *Moje Praha*

[Zpět na začátek ukázky](#)

Ukázky z knihy

Hradčany

...Kolikrát už byly Hradčany kresleny, malovány a fotografovány, by už nikdo nespočítal. Kromě biedermeierovských pragensií a Slavíčkovy svatovítské věže zůstala navždy ve mně z dětství Šetelíkova plátna. Dnes už vím, že to byly kýče, ale dětské oči mají jinou optiku. Šetelík, o kterém mimochodem skoro nic nevím, byl jistě módní a movitý malíř, jehož plátna prý visela ve všech zbohatlických prvorepublikových salónech. V padesátých letech, kdy došlo k zásadní změně politického a sociálního klimatu, se začal Šetelík objevovat za výlohami starožitnictví. Když jsem chodíval na nedělní, předdivadelní procházky s matkou, nemohl jsem se na ně vynadívat. Matka se smála, že čtvereční metr Šetelíka stojí 4 000 Kč. Já to tehdy tak neviděl. Potom najednou, jako švihnutím kouzelného proutku, všechny Šetelíkovy Hradčany zmizely. Cítil jsem se podveden a ochuzen. Zřejmě je skupili noví mocní a bohatí, kteří měli s těmi minulými stejný vkus, lépe nevkus. A od té doby mi nezbylo, než se dívat na Hradčany skutečně. Žiji pod nimi a každý den, když chodím za řeku „do Prahy“, mám jejich proměny znovu a znovu před očima. Ale Šetelíkovi jsem nepřestal být za jeho obrazy vděčný. Ten lila – odér, do kterého si dokážu kdykoliv Hradčany obléknout, mám od něj.

Železniční most

...Železniční most abdikoval ze svého systematizovaného místa prostředníka sebevražd nešťastných a přenechal ho tomu mladšímu – Nuselskému, který díky své výšce má stoprocentní výsledky. Mně tento železný zaoblený bratr petřínské rozhledny připadal vždycky veselý, intimní a světový, když jsem na jeho bočních dřevěných lávkách pro pěší zblízka pozoroval cedule na tělech vagónů, zpomalených rychlíků, které se chlubily, že za několik hodin budou v Norimberku, nebo v Paříži. Při pohledu na jeho železné žebroví jsem myslel na Bohumila Kubištu, který díky své důkladnosti si jistě doma nakreslil strohý statický Cremonův diagram mostu – nosníku, aby pak na plátně svým kubistickým štětcem vyvrátil všechny zákony mechaniky a přeměnil je za pomoci valérů šedi na stejně věčné krásno.

[Zpět na začátek ukázky](#)

Booklet k CD

Booklet CD Královská cesta Pavla Vrby / Recituje a vypráví Michal Pavlata a Jiří Krampol

1 – Michal Pavlata (0:44)

2 – Prokletej Ráj (What A Wonderful World) (3:10)

CD: Písničky, které mám rád – Miroslav Donutil : Multisonic 1997

Robert Thiele, George Weis / Pavel Vrba

3 – Michal Pavlata (1:40)

4 – Slunce sháním (I Built A Wall All Around Me) (3:04)

CD : Eva Olmerová – největší hity: BONTON 2001, P-1971 Supraphon

Ray Pennington / Pavel Vrba

5 – Michal Pavlata (3:21)

6- Blues pro můj den (3:57)

CD: RESTART – Oldřich Veselý a E-Band: DISK Systems, s.r.o.

2011 Oldřich Veselý / Pavel Vrba

7 – Jiří Krampol (1:54)

8 – Krásně sám (3:11)

P-1996 Apollo Records Comp

Jan Podjukl, Jiří Kaleš / Pavel Vrba

9 – Michal Pavlata (1:41)

10 – Znáš chuť dnů... (3:29)

CD: Vladimír Čech – Znáš chuť Dnů... : POPRON MUSIC 2002

Jan Rotter / Pavel Vrba

11 – Michal Pavlata – Jiří Krampol (2:00)

12 – Bůh ví (3:46)

CD: Bůh ví... Marta Kubišová: Poly Gram 1996, vydáno ve spolupráci s AN uměleckou agenturou s.r.o.

Václav Zahradník / Pavel Vrba

13 – Michal Pavlata (2:35)

14 – Kde jsou honoráře (3:29)

CD:Petr Spálený–Největší hity 2: POPRON MUSIC 2000 P-1996 Apollo Records Comp

Petr Spálený / Pavel Vrba

15 – Jiří Krampol (3:56)

16 – Stejskání (4:44)

2 CD, 2 DVD: Duety na bílo – Lucie Bílá: 2011 EMI Czech Republic na základě licence od CET 21 spol. s.r.o.

Petr Janda / Pavel Vrba

Celková délka: 46:11

Dramaturgie: Jana Knitlová

Produkce: Marie Vrbová

Nahráno ve Studiu Professional Sound Petra Sýse

Zvukový mistr: Martin Maslowski

Grafická úprava: Jiří Sušanka

Fotografie: Miloš Schmiedberger

Vyrobeno ve spolupráci s Nakladatelstvím Naše vojsko 2016

Producent: Miloš Schmiedberger

[Zpět na začátek ukázky](#)

Recenze

Očima básníka a fotografa

Jakkoliv byl úspěšný textař a básník Pavel Vrba otevřený krásám přírody a jejímu inspirativnímu kouzlu, jeho prioritním teritoriem byla vždy bezesporu Praha. Tu měl nejen načtenou a nakoukanou ve stovkách jejích proměn a nálad, ale také zažitou hluboko pod kůží. Byla de facto jeho součástí, jeho trvalou láskou i okouzující milenkou. Laskavým spočinutím v konejšivé náruči hospůdek a vináren, magickou vůní i chutí hořko-slaných příběhů, stále se připomínajícím kouzlem minulých věků, nostalgickým ohlédnutím i rozervanou kafkovskou výzvou. A jak napsal on sám v úvodní stati, byla pro něho i hudbou, „v níž se vznešené pozounové fanfáry mísí s agresivním zvukem rockové kytary“. To vše si čtenář uvědomí hned v první fázi, když otevře výpravnou barevnou publikaci *Moje Praha*, kterou vydalo prestižní nakladatelství *Naše vojsko* a která byla pokřtěna, za účasti dlouhé řady osobností z hudebních a hereckých kruhů, *Na Lávce pod Hradčany* v posledním říjnovém dnu.

Nezůstalo však jen u plasticky vystavených obrazů ze slov Pavlových veršů a prozaických statí, větší část knihy tvoří totiž barevné fotografie Pavlova přítele - Miloše Schmiedbergera, které mají stejného ústředního jmenovatele. A tím je, jak už bylo řečeno - Praha. Praha objevovaná, Praha zapomínaná, Praha vzývaná a milovaná! Tenhle jedinečný projekt nosili oba – básník i fotograf – v hlavě a v duši celá léta a nepochybně by k jeho realizaci i došlo už před několika roky, kdyby Pavel nečekaně neodešel psát své texty na nebeskou tabuli. Naštěstí se i tohoto odloženého odkazu ujala Pavlova trpělivá a houževnatá žena Marie a zasloužila se o to, že nevšední nákladná publikace skládající hold magické, nesmrtelné Praze, spatřila světlo světa.

Schmiedbergovy fotografie však rozhodně nejsou pouhými dokumentárními ilustracemi k Vrbovým básním a prozaickým esejím - jsou jejich rovnocenným a na stejnou citovou vlnu naladěným protějškem. Vlastně i Miloš Schmiedberger tak psal přes hledáček aparátu své verše a vyznání, ve kterých emoce okoření poutavé, proměnlivé hry světla a stínu, nezvyklý úhel pohledu, ale hlavně fotografův cit pro zachycení neopakovatelnosti chvíle a schopnost zachytit ten správný prchavý okamžik z výšeče času. Jako by tím dokresloval Pavlovu niternou ódu na jeho jedinečné město měst. Krok za krokem, ruku v ruce tak krácejí Prahou slova a obrazy, nacházející sluncem zalitou, dojmavou, staletími patinovanou omšelou krásu i stinná, tajemná zákoutí duše, a staví jí svůj nevšední papírový chrám. Sem tam se mezi tím vším mihnou i tváře anonymních souputníků či známých osobností, které vstoupily, a nejednou, do života obou autorů předními dveřmi.

A nemůžu opominout ani mimořádný bonus tohoto záslužného projektu, kterým je připojené CD s názvem Královská cesta Pavla Vrby s nahrávkami z jeho tvorby - ať už se jedná o písničky či profesionální recitaci. Takže z tohoto záznamu uslyšíte Pavlův odkaz v podání Michala Pavlaty, Miroslava Donutíla, Evy Olmerové, Oldřicha Veselého a jeho E-Bandu, Jiřího Krampola, Vladimíra Čecha, Marty Kubišové Petra Spáleného a Apolla či Lucie Bílé. Tím kniha získává v podstatě i třetí rozměr - a to zvukový. A pokud se vám bude líbit tak jako mně, můžeme mluvit ještě o rozměru čtvrtém – o ozvěně našich duší...

Hana Hosnedlová, 25. 11. 2016, Music Open

[Zpět na začátek ukázky](#)